

دستور خط فارسی (۴)

املاي کلمات عربي در فارسي

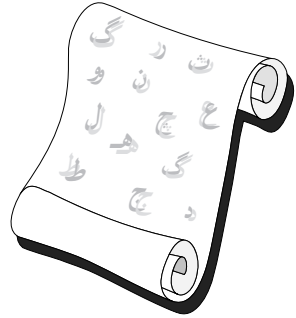
ردیف	نوع کلمه	نمونه‌ها	توضیحات
۱	کلمات عربي همزه‌دار	اخذ، ارث، اجرت	شکل همزه ا کلماتي که با همزه آغاز می‌گردند، بدون حرف همزه نوشته می‌شوند.
		آخر، الآن	آ /ء/ + /ل/ نیز، چه آغازی و چه میانی، بدون حرف همزه و به شکل «آ» نوشته می‌شود.
		رأس، منشأ	أ همزه‌ی ساکن ماقبل مفتوح (میانی یا پایانی) با «ء» و کرسی «الف» نوشته می‌شود.
		رؤیا، مؤسس، سؤال، لؤلؤ	و همزه (میانی یا پایانی) در این کلمات و مشابه آن‌ها با کرسی «و» نوشته می‌شود.
		ائتلاف، سائل، رؤس، متلالي (نمونه‌های غیرعربی: تئون، پروتئين، تتار و ...)	ت همزه (میانی یا پایانی) در این کلمات و مشابه آن‌ها با کرسی «ی» نوشته می‌شود.
		ماء معین، سوءهاضمه، شیء نورانی، جزء اول	ء همزه در این کلمات و مشابه آن‌ها بدون کرسی نوشته می‌شود.

۲	کلمات عربی بی نشان	کتاب، علم، استنساخ، تألیف، تصحیح، مقابله، طبع، نشر	این کلمات و مشابه آن‌ها کلمات عربی بی نشان هستند.
۳	کلمات عربی نشان دار	السَّاعَةِ، السَّلَام، الغرض، الباقي، مُشْتَرَكِ الْمَنَافِعِ، مُتَسَاوِي السَّاقِينَ، شَخْصاً، عَجَالَتاً، اتِّفَاقاً، نَدْرَتاً، عَلَى هَذَا، لَذَا، مِنْ جُمْلَةٍ، مِنْ بَابِ، لَيْلَةُ الْقَدَرِ، دَائِرَةُ الْمَعَارِفِ، حَتَّى، مُوسَى، مُصْطَفَى	این کلمات و مشابه آن‌ها نشان دار هستند و املاي آن‌ها را باید به درستی رعایت کرد. نشان‌های خاص عربی: «ال»، «تنوین»، «حروف جارّه»، «ة» و «ی»
۴	جملات عربی	ما بَقِيَ، مَا جَرَا، مَا يَمْلِكُ، مَا زَادَ، مَعْظَمُهُ، مَقْسُومٌ عَلَيْهِ لَمْ يَزِرْ، لَمْ يَعْقِلْ، لَا يَتَنَاهَى، لَمْ يَزَلْ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى، عَزَّ وَجَلَّ، سَلَامُ اللَّهِ عَلَيْهِ، تَقَبَّلَ اللَّهُ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ، لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ أَلَّا مَا سَعَى، لَا فِتْنَى إِلَّا عَلَى لَاسِيفِ الْأَذْوَافِ الْفَقَارِ، كُلَّ يَوْمٍ عَاشُورَا وَكُلَّ أَرْضٍ كَرْبَلَا الْإِكْرَامِ بِالْإِتْمَامِ، شَرَفُ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ، الْكَلَامُ يَجْرُ الْكَلَامُ	این جملات و مشابه آن‌ها که در زبان عربی جمله‌ی اسمیه یا فعلیه هستند، در فارسی کم و بیش رواج دارند. در نوشتن آن‌ها باید رسم الخطّ خاصّ عربی را رعایت کرد.

فَعَالِيَّت

از متن درس‌های ۲۲ تا آخر کتاب‌های زبان و ادبیات فارسی (۳) املا

بنویسید.

گروه کلمات برای املاى شماره‌ی چهار

رسایل اخوان الصفا - احصاء العلوم فارابی - الفهرست ابن ندیم - جامع العلوم رازی -
دایرة المعارف تخصصی - اطلس اقلیمی - محدثان و علما - مجمع الفصحای هدایت -
فنون ارتباطات - حفاظت و نگهداری - ظرفیت ذخیره‌سازی - حائز اهمیت - اقالیم غربت -
کشف الأسرار میبدی - سرای عاریتی - چیرگی خصمان - رزم صعب - ستاره‌ی سُها -
محمل اندیشه - حدیث نفس - مفاهیم انتزاعی - قواعد و ضوابط - مجهز و مسلط -
کلمه‌ی استشهاد - سند ضمانت - وجه التزام - نسخه‌های متحدالمتن - ترخیص گمرکی -
اخذ غرامت - عزل و کلا - صحیح و نافذ - موجر و مستأجر - توابع و لواحق - عین مستأجره -
مالیات مستغلات - أُجرت المثل خانه - مفاصای عوارض - معادل أُجرت المسمی - پاسخ
استعلامیه - شرکت متعهدله - استراق سمع - غیر قابل اعتراض - ارائه‌ی معرفی‌نامه - ائتلاف
احزاب - ماء معین - سوء هاضمه - استنساخ متن - مثلث متساوی الساقین - سخن معظم له -
آیه‌ی «والعاقبة للمتقين» - زمین لم یزرع - احیای لیلۃ القدر - صبح مؤمنان - وقت صباح -
دانه‌ی محقر - تربیت و ترشیح - متابعت و پیروی - درخواست المُنّی - صیغه‌ی مجهول -
تأمل و تعمق - مستعمره‌ی خودمختار - باعث عصبانیت - قوه‌ی خلاقیت - سره نویسی و
عربی مآبی - عجین و آمیخته - غَوَاص چالاک - مغایر اهداف

عَنْب و انگور - زمهریر و سرما - فلک شَعُوده گر - ظَن صلاح - فرزند صاحب
فراست - مضرت و زیان - حیز انتفاع - ظُرفا و نکته‌سنجان - ذمت و تعهد - طبقه‌ی مرقه -

صبیه و دختر - لبخند شیطننت آمیز - هولِ هلیم - مرخصی استعلاجی - دورانِ نقاهت -
ترخیصِ زودهنگام - والده‌ی مکرّمه - تأثیرگذاری و تأثیرپذیری - زمینه‌ی خلاقیت - سنخیت و
هم‌سویی - اثاثِ خانه - قصّه‌ی پلّاس - شعرِ گلنار - عمق و غنا - تأملاتِ شخصی -
مظاهرِ صنع - عزلت و انزوا - التزاماتِ شعری - مضامینِ بدیع - تعبیه و آماده - چاهِ مقنّع -
گوهرِ سیماب‌سان - پایِ گسسته‌عنان - ابلقِ زمانه - سیلابِ ظلم - حریرِ توری - زَمهریرِ
غریب - هول و وحشت - غرقابِ غم.